

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
Egy évre . . . 20 L — b.
Egy hónapra . . . 7 L — b.
Nyíltér sora . . . 6 L — b.
Pírd. potitsora . . . 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és
vasárnap reggel.
SZERKESZTŐSEG:
DR. I. DIÉNES ODON
főszerkesztő irodájában
Béthoriet 14. szám.
Telefon-szám.

Kiadja a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Odon.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

A magyar pártalakulás.

(E-k.) Előre tudtuk, hogy a kolozsvári magyar nép párti „zászló-bontás“ nem fog visszhang nélkül maradni. Hogy aztán ez a visszhang épen Székely-Udvarhelyről jön meg a Magyar Nemzeti Párt zászlóbontása alakjában, az nem csak jól esik nekünk, de igazol is, eddigi magatartásunk tekintetében és bizonyosságot tesz arról, hogy az egész Székelyföld úgy gondolkozik, mint mi.

Köntörtelazás nélkül, nyíltan megmondjuk, hogy a Székelyföldnek nem kell semmi olyanféle szervezet vagy szervezkedés, amely a Keleti Ujság környezetéből indul ki.

A székelység, minden megpróbáltatása, szenvedése vagy szerencsétlensége dacára, gondolatában, érzésében, faji jellegében — alkalmazkodva azokhoz a törvényekhez és kötelességekhez, amelyeket rá ró az, hogy a román államnak becsületes polgára akar lenni — meg akar maradni székelynek, illetőleg magyarnak.

Ezeknek a feltételeit a néppártban is és a Keleti Ujságban is, csak olykor, csak mérsékelten, csak fokozatokban kapják meg. Ezek túl vannak fűtve olyan érzésekkel és gondolatokkal, amelyek a székely nép előtt ép úgy, mint előttünk ma is idegenek. A szent demokrácia, a nagy nemzetköziség jelszavai ma már nem hatnak meg, mert sokszorosan láttuk és látták székely véreink, hogy azok hirdetőinek legnagyobb része egyéni célok elérésére törekszik.

Sikerülhet jóhiszemű Pál Árpádokat és Kecskeméti Istvánokat meghódítani, ez azonban mind nem változtat azon az általános felfogáson, hogy a nép érzelmeit az az irányzat képviseli, amely előbb a Magyar Szövetséget teremtette meg, majd távol tartotta magát a kalotaszegi és kolozsvári zászlóbontásoktól. Ezek a jóhiszemű Pál Árpádok és Kecskemétiak, nagyon sajnós, elérhetik azt, hogy népük megkönnyezze, kitépi lelkéből, de nem követi, amíg ezen az uton haladnak.

Ha a kolozsvári zászlóbontók okulni akarnának az eddigi tapasztalatokon s ha nem volnának elfogultak, úgy megállapíthatnák, hogy azok az eredmények, amelyeket ők sikerként akarnak elkönyvelni, bizony nem sikerek, hanem vereségek. Ime az eklatáns bizonyosság rá, ők Kolozsváron néppártot szerveznek s válaszul erre megalakul Udvarhelyen a nemzeti párt.

Szaigonban.

(Ghia-dinh.)

Irta: Elekes György dr.

(6.)

Szaigon.

1880 ban tették Szaigont a franciák Indokína fővárosává. Az addig jelentéktelen városka egyszerre hatalmas fejlődésnek indult s ma egyike a legmodernebb és legszebb trópusi városoknak. Az annamiták uralma idején *Ghia-Dinh*-nek hívták és a benszülöttek ma is így nevezik.

Lakóinak száma a közvetlen szomszéd falvak nélkül is jóval meghaladja a százezeret. A benszülöttek roppant vegyesek. Legtöbb az annamita, de szép számmal vannak kínaiak, sziámok, birmannok, laok, hinduk, arabok, mesz-ticek és egyéb keveredések. A fehérek tulnyomó része francia, azonban Amerikát is sokan képviselik. Majdnem kizárólag hivatalnokok, nagykereskedők és katonák; kiegészítik őket a papok, színészek és ujságírók.

Szaigon töltésen épült, oly egyenletes, sima területen, mint a legyalult asztal. Egy európai városhoz sem hasonlítható. Egymás mellé rakott és fákkal borított virágos kertek alkotják. Könnyű, szellős villák emelkednek ki aombok közül. Üvegablakot, kéményt sehol se találni. A nagy verandák és széles balkonok szinte áttetszővé teszik a szobákat, a lakók minden mozdulata kilátszik az utcára. Csak a belvárosban vannak összeépült háztömbök. Itt sorakoznak fel a szebbnél-szebb kereskedések, vendéglők, cukrászdák és egyéb üzletek.

A két négy sorban fákkal szegélyezett széles, egyenes utcákat sétateretek, parkok szakítják meg. A középületek nagyrésze ilyen tereken épült és mindenik az építészeti egy-egy remeke. A főkörmányzó angolparkban fekvő palotáját akármelyik fejedelem megirigyelhetné. Az igazságügyi palota, városháza, az alkormányzói épület, színházak, iskolák, templomok, a papnövelde, citadella, csillagvizsgáló, a csendőrségi, tengerészeti és katonai meg polgári hivatalok épületei pedig egyenként is csodálatot érdemelnek.

Az utcák burkolata vöröses színű, állandóan nedves, puha és mégis rugalmas anyagból készült. Zajtalanul surrannak az autók és rajtuk a gyalogjárás is nagyon kellemes.

Görbe utcát épügy nem lehet látni, mint viskót, vagy régi épületet. Minden új, izléses, csillogó. Rend, csíny és tisztaság mindenütt. Mintha nem is igazi emberek laknának itten, hanem egy játékkereskedő fényes kirakatából varázsolták volna ide meseország illatozó városát.

(Folytatása következik.)

A gazdasági iroda értesítései.

(Kézdivásárhely, Szala-utca 2. sz.)

A földadó kivételése céljából megajánlott becs-
lések, lehet, hogy az új kormány alakulásával,
megváltoztatnak.

Ehez tehát nekünk is lehet újból hozzá-
szólásunk. Felkérjük a gazdákörök elnökeit,
hogy az irodánkban található minta szerinti
kimutatásokat nálunk szerezzék be. Pénzbe nem,
csak annyi időbe kerül, hogy a tisztelt Elnök
urak felkeressenek, amikor előszóval is jobban
megbeszélhetők lesznek a dolgok.

Az erdélyi cukorrépa-termelők folyó évi fe-
bruár hó 7-én délután fél 4 órakor Kolozsvárt,
az EGE. Attila-utca 10. sz. alatti székházában
termelői értekezletet tartanak, amelyre az összes

cukorrépa-termelőket ez uton is tisztelettel meg-
hívja Kolozsvárt, 1922. január hó 24-én

az EGE. elnöksége.

Tárgysorozat:

1. A dec. hó 15 iki termelői értekezleten
kiküldött bizottság jelentése a termelői szerző-
dések revíziójáról.

2. A termelők szövetségének megalakítása
és az ügyrend megállapítása.

Gyümölcsfa-oltványokat kérem irodánkban
előjegyeztetni. Február 20-ig lehet előjegyezni.

Tőzsdénk:

Faragó Sándor, a Ganz-féle villamos vi-
lágitási társaság üzemvezetője keres 15—20
hold földet harmadba.

Molnár Kálmán,
KVGE. ügyv. alelnöke.

HIREK

Szombat, február 4.

— **Prefektus-változás.** A kormány válto-
zásával a prefectusokat is kicserélték. Három-
székvármegye prefektusának Iteanu Sándort ne-
vezték ki, kit be is iktattak hivatalába. A sub-
prefektusi székbe Palteanu került.

— **Halálozás.** Dávid János kereskedő, a
régii kereskedők egyik közbecsülésben álló alakja
a hó 2-ikán 65 éves korában városunkban el-
hunyt. Régóta betegeskedett, azonban ismert
jó kedélyét mindvégig megőrizte. Az a vágya,
hogy még egyszer láthassa orosz fogságból haza-
kerülő fiát, teljesedett: ravatalánál ott állott ez
a fia is. Ma délelőtt helyezték örök nyugalomra
a róm. kath. templomban tartott egyházi szer-
tartás után a róm. katolikusok temetőjébe.

— **Pár szó a közönséghez és a szimfo-
nikus zenekarhoz.** A következő sorokat kaptuk:
Tudjuk, hogy a szimfonikus zenekar, városunk-
nak ez az eléggé meg nem becsülhető egyesü-
lete a beszerzett hangszerekért 8—10 ezer leu-
val tartozik s látjuk, hogy a nyári majálisok
óta minő vasakarattal s mégis milyen fátum-
szerű akadályokkal küzd ez az érdemes egye-
sület említett adósságának kifizethetése s más
nemes céljai érdekében. Mindnyájunk legjobb
ügyét véljük szolgálni, amidőn felhívjuk a zene-
kar vezetését, indítson el egy pár gyűjtőívet
— Kézdivásárhely nemesen érző közönségét
pedig felkérjük, hogy a hangszerekért járó
8—1000 leut adják össze s adakozzék ki-ki
tehetsége szerint. A legjobb ügyért s mégis
magunknak adjuk ezt az aránylag csekély ösz-
szeget, amely e város kulturájában gazdagon
meg fogja hozni kamatait. Vagyunk és leszünk,
akik szívesen adakozunk. Kézdivásárhely, 1922.
február 2. Több zenebarát.

— **Háromszázéves a Bethlen-kollégium.**
A Bethlen Gábor alapította hírneves enyedi
kollégium ebben az évben ünnepeli alapítása
háromszázéves évfordulóját. A kollégiumot 1622-
ben állították fel Gyulafehérváron teológiai és
jogi fakultással, tanító- és tanárképzővel. Tanárai
közé számították a fejedelmek korának számos
világhíres tudósát és növendékei közül Körösi
Csoma Sándoron és Kemény Zsigmondon kívül
is egész sor nagynevű kulturharcos került ki.
A kollégium, mely az idők folyamán Nagyenyedre
helyeződött át, ma már csak gimnáziumot,
tanítóképzőt és elemi iskolákat foglal magában,
de így is egyik legerősebb vára az erdélyi
magyar kulturának. A jubileumi ünnepségeket
május havára tervezik, a magyar református
világ valamennyi számottevő előkelőjének rész-
vételével.

— **Minden harmadnap ünnep.** Érdekes számításokat végez az ünnepnapokról és arról a gazdasági veszteségről, amelyet jelentenek, a „Közgazdaság” című gazdasági hetilap. Ebben az évben a Gergely naptár szerint 16, a Julián-naptár szerint 30 ünnep lesz. Ha ehhez hozzá-számítjuk a vasárnapokat és az állam hivatalos ünnepeit, úgy megállapíthatjuk, hogy a munka tényleg 110 napon át fog szünetelni, ami annyit jelent, hogy közel minden harmadnap ünnepegni fogunk. Kiszámítja továbbá, hogy ennek a sok ünnepnek pénzbeli ellenértéke csaknem két milliárdot tesz ki. Ha már most meg-gondoljuk, hogy a naptáregyesítéssel és az állami ünnepek csökkentésével az ünnepek számát legkevesebb 20 egy nehánnyal, tehát a mai szám egyötödével csökkenteni lehetne, úgy világossá válik, hogy ez az egyszerű rend-szabály kb. 400 millió leunyit termelési többle-tet és a termelő osztályoknak ugyanannyi több jövedelmet jelentene. Jellemző az eddigi kor-mányzatok közgazdasági felelősségérzetére, hogy ez az egyszerű rendszabály, amelynek semmi akadályja tulajdonképpen nincsen, eddig még szóba sem került.

— **Majláth püspök jubilál.** Gróf Majláth Gusztáv, erdélyi katolikus püspök ez évben üli meg működésének 25. évfordulóját. A kat-holikus világ máris előkészületeket tesz az év-forduló méltó megünneplésére.

— **A Napkelet új száma** vezető cikkét Jakabffy Elemér dr., a magyar képviselőház volt alelnöke írta. „Két hét” politika című rovatban Weiss Sándor cikkezik. A viták és észrevételek között Dózsa Endrének, az erdélyi irodalmi tár-saság elnökének cikkét találjuk, az erdélyi ma-gyarság és zsidóság viszonyáról és Halmágyi Antal cikkét azokról a harcokról, melyek most éleződnek ki Ady Endre sirja körül. Bárd Osz-kár, Bartalis János, Tabéri Géza versei, Sas László, Darvas Simon, Dienes László írásai alkotják az új szám szépirodalmi anyagát, me-lyet Szabó Imrének tanulmánya egészít ki. Molter Károly, Walter Gyula, Dóciné Berde Amál és mások irodalmi és kritikai jegyzetei teszik tel-jessé az új számot.

— **Keleti L. Szászsebes cégtől** gimnázium alatti pincében szombattól, f. hó 11-étől ismét lesz készlet a cég mindenkor kitűnő boraiból.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Elég volt...

A villanyvilágításról van szó Kézdivásár-helyen...

Goromba kellene legyenek, de ez nem elég arra a keserűségre, amit a Ganz villanyvilági-tási vállalat kivált minden emberben Kézdivá-sárhelyen.

A legdühösebb szitkolódás — tavaszi il-latos virágos-rét, ha a Ganz-féle villanyvilági-tásra gondolunk Kézdivásárhelyen, — nem Ki-nában, nem Ázsiában, vagy a legvadabb em-berevő emberek között, — hanem itt, helyben, ebben az igazi derék, üzletileg gondolkozó vá-roskában: Kézdivásárhelyen...

Hát mit gondol a Ganz féle villanyvilági-tási vállalat?

Lopjuk a pénzt?

Arany-hegyek teremnek itt?

Kolbászból áll a kertünk kerítése?

Vagy azért izzadunk, dolgozunk reggeltől-estig, verejtékes munkával, hogy mindent, min-denünket a Ganz villanyvilágítási részvénytár-saságnak a Wertheim-szekrényébe adjunk!?!...

Hát mit gondol ez a Társaság? Azt hiszi, hogy mi nem tudunk számolni?! Azt hiszi, hogy nem tudjuk, hogy kétszer ke-tő mennyi?!

Irhatnék úgy, hogy ez a tisztességes Tár-saság bepörölhessen, mert a legvastagabb go-rombaság is csak fülemile dal lenne ahhoz ké-pest, ahogy ez a tisztelt Társaság vezetősége durvaszerrel kiveszi a zsebünkől a bánikat.

Elég volt!...

Két szoba világítására egy hónapban 560 leut számít fel. Másnak egy bolt világításáért, amelyben két láng van, 600 leun felül számol. Hát ezt, hogy nevezzem meg nevén, hogy go-romba legyenek?... Nincs rá kifejezés!... Nem találom rá magyar szót!...

De ne is haragudjunk. Tegyük szárazra ezt az igen tisztelt Társaságot.

Vegyen mindenki gyertyát, vagy petróle-umot, *kapcsoljuk ki mind a villanyvilágítást* és addig ne használjuk, amíg nem jönnek könyö-rögve, hogy hagyjuk élni őket is...

Egy gyertyával egy este ki tudunk jönni. Legyen egy gyertya 3 leu, akkor is 90 leu lesz egy hónapi világítás ára, de nem 5—600 leu.

Vásárhely közönsége az életben élt, élet-észszel mindig...

Mindenki, akinek feltétlenül nincs szük-sége villanyvilágításra, kapcsolassa ki az órát és a villanyvilágítást házából s ne hagyja magát kihasználni arra, hogy mások negédesen moso-lyogjanak a mi butaságunkon!...

Más városban két ember elég egy ilyen üzem vezetéséhez és itt, nálunk 6—8 ember nyüzsg a nagy semmittevésben!...

Elég volt!...

Lépünk fel erélyesen és szüntessük be a villanyvilágítást mindaddig, amíg a tisztelt Tár-saságnak meg nem jön a jobbik esze és össze fogja tudni egyeztetni a nagy és *fizető* közön-séggel az érdekeket olyan formában, hogy nem lesz szükség ilyen főrmédvény-félét írni az igen tisztelt Társaságról!...

Elég volt!...

Uraim, vegyenek gyertyát s ne hagyják magukat kihasználni.

Ne szégyeljék a gyertyavilágítást, csak pár hónapig kell kitartani. A központ magától rá fog jönni, hogy nem hagyunk egész mélyen a zsebünkbe kotorászni.

Elég volt!...

Egész bizonyos, hogy felszólamlásom után is a tisztelt Társaságnak lesz igaza, mert an-nak idején olyan szerződést csináltak a város nem szakembereivel, hogy nekünk csak fizet-nünk és táncolnunk kell, ahogy a szerződés fűtyöl!...

Április 8-án jár le a felmondás ideje a városnak a Ganz-társasággal. A felmondás is nehéz, mert az átvételért, úgy hallom, nagy összeget követelhetnek. De lehet egy új és jobb szerződést kötni.

Valamelyes jobb megoldást találjanak ki, mert így, ahogy van, már:

Elég volt!...

A közönség öröme, még tudomásul ho-zom, hogy Fejér Botond dr. urnál lehet kapni benzines gyertyát, melyben egy köbcentiméter benzín 12 óráig ég és egy gyertyafényt képvisel.

Tessék ezt beszerezni. Ezzel is segíthe-tünk a villanyvilágítás mizériáin.

Molnár Kálmán.

Városi mozi.

A tizennegyedik (két részleiben.) — Hamupipőke.

(A mozi-iroda közleménye.) Február 5 én, vasárnap d. u. 5. este 8. hétfőn pedig csak 8 órakor egy nagy attrakcióval filmrehozott ame-rikai történetet mutat be a mozi igazgatóság öt felvonásban. Vássonra jön: *A tizennegyedik* első része: *Az utca fia*, hétfőn pedig a második része: *Rejtelmes házasság*. Egy apacs szeren-csét megalapítja az embereknek a tizenhármastól való babonas félelme, de az apacs ismét lezüllik, később, mint nagystilű kalandor

MÁV gépgyára vezérügynökségének képviselősege és lerakata:

BARTHA ÁRPÁD-nál SEPSISZENTGYÖRGY.

Telefon: 25 Távirat cím: „BARTHA.”

Fiók: Kézdivásárhely, Zápolya-u. 3.

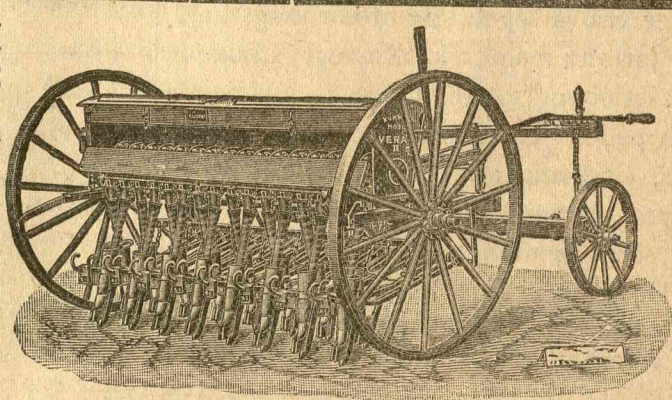
Telefon: 4.

Telefon: 4.

LEGJOBB, legjutányosabb beszerzési forrás mezőgazdasági gépekben és azoknak pótalkatrészeiben, u. m.:

Ekék, boronák, vetőgépek, fűkaszálók, szénagyűjtők, arató-gépek, a világhírű MÁV cséplőgépek golyós csapágyakkal.

Műszaki cikkek: szijjak, tovote, olaj, stb.

rejtelmes házasságot köt, miből igen sok bo-nyodalom és érdekes epizód származik. — Febr. 9-én, csütörtökön este 8 órakor bemutatásra kerül *Hamupipőke*, életkép 5 felvonásban. Két jó barátuk egymás iránti szeretetéből és Ha-mupipőke szomorú sorsából nőtt ki ez az élet-kép, telve realizmussal. Mindkét darab nagy megfigyeléssel, színezően festi azt az életet, melyben valamennyien vergődünk. Mélységes tanulságok kínálóznak föl, hogy a sors kerekén miként kell lendíteni, hogy boldogságunkat ki-verekedjük.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó ismerősöknek, akik szeretett jó férjem elhalálása alkalmából részvétükkel fájdal-mamon enyhíteni igyekeztek, ez uton mondok hálás köszönetet.

Özv. Fischmann Mártonné.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Szám: 225/921. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak G. 4681/1921. sz. végzése folytán Popán Jánosné berecki lakos fel-peresnek egy ozsdolai lakos alperes ellen 1921. nov. 9-én és következő napjain fogatosított birtokbave-zetés alkalmával lefoglalt 40—60 mm. széna a Kölik-pusztá és a Vadleánykut erdő részen az Ozsdola község határán 2149 leu s jár. erejéig fennálló per-költség fejében 2750 leu becsértékben 1922. február 24-én d. e. 10 órakor a helyszínén, esetleg Ozsdola községhezánál a legközelebbi ígérőnek készpénzfizetés mellett, becsáron alul is el fog árvereztetni.

Kézdivásárhely, 1922. febr. 2.

Mánya Ágoston,
bír. végrehajtó.

Erdélyi zamatos, kristálytisztá borokat

kaphat folyó hó 11-étől ismét a **Keleti L. Szászsebes cég** kézdivásárhelyi pincéjében (gimnázium.)

4 drb. pusztá belső telek,

amire építkezni is lehet, eladó.

Tudakozódni lehet a kiadóhivatalnál.

Gazdák, gazdakörök és kereskedők

tudomására hozom, hogy Magyarorszá-gból és Németországból a megrendelt

fűmagvak, takarmányrépamagvak, kerti és veleménymagvak

már utban vannak és rövidesen megérkeznek, me-lyeket jótállás mellett legolcsóbban fogok árusítani.

Továbbá raktáron lesz:

arankamentes olomzárólt lóhere és lucernamag.

Minden községben bizományost keresek. A megrendeléseket már most tisztelettel kérem hozzám juttatni szíveskedjenek, hogy tudjam azo-kat idejében teljesíteni.

BARTHA ÁRPÁD, Sepsiszentgyörgy.

Sürgöny: „BARTHA.”

Telefon: 25

Viszonteladónak nagy engedmény!

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.